

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L. D.**, adresa na doručovanie písomností – **L. D.**, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky v Banskej Bystrici**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/221/17211-129746/ 2009/994088-r zo dňa 14. januára 2010, o oslobodení od súdnych poplatkov a ustanovení zástupcu z radov advokátov, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. apríla 2010, č.k. 23 S 30/2010-25, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/30/2010-25 zo dňa 20. apríla 2010 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku a neustanovil mu zástupcu z radov advokátov podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku, pretože žalobca nespĺňa predpoklady požadované zákonom. Keďže u žalobcu neboli splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, súd neustanovil žalobcovi zástupcu z radov advokátov. Vzhľadom na sociálne a majetkové pomery žalobcu súd mal za to, že jeho celková situácia ustanovenie zástupcu z radov advokátov neodôvodňuje.

Uviedol, že žalobca ako samostatne zárobkovo činná osoba musí znášať riziko neúspechu v podnikaní. Ak by žalobcova situácia a dlhy mala byť dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, znamenalo by to prenesenie časti rizika spojené s podnikaním na štát. Navyše súdny poplatok vo výške 66 EUR za podanú žalobu nie je vysoký.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zrušil uznesenie krajského súdu po spravodlivom zvážení jeho majetkových pomerov v príčinnej súvislosti so zodpovednosťou štátu za konanie štátnych orgánov. Podotkol, že štátne orgány majú ústavnú povinnosť konať jedine podľa zákona a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). V odvolaní poukázal na svoju podnikateľskú činnosť do marca 1995.

Uviedol, že jeho postupná likvidácia začala výkonom daňovej kontroly na dani z pridanej hodnoty vykonanej v marci a novembri roku 1995 Daňovým úradom Zvolen, kedy začal daňový úrad od neho neoprávnene vymáhať daňové nedoplatky na dani z pridanej hodnoty v sume 1 343 324,-Sk a trestným stíhaním ukončeným rozsudkom sp. zn. 5T 115/96 Okresného súdu Zvolen zo dňa 27. novembra 1997. Tým stratil dôveru v podnikateľskej oblasti a vzdal sa mandátu poslanca mesta Zvolen.

Následne v odvolaní popísal sled udalostí týkajúci sa vykonania daňovej kontroly, podania trestného oznámenia ako i doručovania rozhodnutia Ústredného daňového riaditeľstva SR, Banská Bystrica. Takisto popísal konanie Ministerstva financií SR, Ministerstva spravodlivosti SR a verejného ochrancu práv.

Poukázal na to, že má v súčasnosti problémy so splácaním úveru ako i na to, že dôvodom jeho postupnej ekonomickej likvidácie sú aj daňové nedoplatky voči Daňovému úradu Zvolen.

Taktiež uviedol, že priloženými dôkaznými listinami nedokladuje svoje majetkové pomery zbavujúce ho možnosti znášať náklady v súdnom konaní, ale jeho márnú snahu vyriešiť problematiku v kompetencii správcu dane mimosúdnou cestou. Podľa jeho názoru Slovenská republika základné právo podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR podmienila splnením zaplataenia súdnych poplatkov a zastúpením advokátom, pričom právny štát zabezpečila cez sudcovskú úvahu prístupu k súdu nemajetný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal vec podľa § 212 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku v rozsahu a dôvodov odvolania bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a rozhodol podľa § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Z obsahu spisu krajského súdu odvolací súd zistil, že žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, ktorým

žalovaný nevyhovel žiadosti a nepriznal náhradu za neoprávnene vymáhané daňové nedoplatky na dani z pridanej hodnoty daňovému subjektu – žalobcovi L. Deákovi.

Zákonnou podmienkou na oslobodenie od súdnych poplatkov je skutočnosť, že oslobodenie pomery účastníka odôvodňujú a že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku, k trovám, ktoré si pravdepodobne vyžiada dokazovanie, k povahe uplatňovaného nároku a k ďalším podobným okolnostiam. Je taktiež potrebné pri fyzických osobách zvážiť celkovú sociálnu situáciu, zdravotný stav a podobne, pritom účastník je povinný vierohodným spôsobom svoje pomery, ktoré sú rozhodné na posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti preukázať.

Krajský súd v predmetnom konaní jednoznačne skúmal uvedené zákonné podmienky. Pri rozhodovaní o priznaní nároku na oslobodenie od súdnych poplatkov zistil, že žalobca je samostatne zárobkovo činnou osobou, príjmy z iných zdrojov nemá, osobný majetok väčšej ceny nevlastní, manželka žiadateľa je dobrovoľne nezamestnaná, ktorá vlastní starý dom, LV č. X., kataster P. Žalobca nemá vyživovaciu povinnosť voči nikomu, má dlhy voči Daňovému úradu Zvolen, Sociálnej poisťovni Zvolen a Zdravotnej poisťovni Zvolen.

Pomery žalobcu boli v čase rozhodovania súdu prvého stupňa dostatočne a riadne zistené, pričom i podľa názoru odvolacieho súdu tieto neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

V tejto súvislosti odvolací súd udáva, že skúmanie pomerov účastníkov (podnikateľských subjektov) nesmeruje do ich sociálnej sféry, ale predovšetkým majetkovej sféry a hlavne je potrebné skúmať, či nejde o svojvoľné či zrejme bezúspešné uplatňovanie či bránenie práva. Taktiež je odvolací súd toho názoru, že nemožno dôsledky podnikateľského úsilia prenášať formou úľav z poplatkovej povinnosti na štát; takto by totiž boli neúspešní podnikatelia zvyhodňovaní voči podnikateľom úspešným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu a dodáva, že životné podmienky žalobcu nie sú na hranici životného minima, pričom taktiež posúdil i výšku súdneho poplatku v sume 66 EUE za podanú žalobu ako sumu, ktorá nemôže ohroziť životnú situáciu žalobcu a zhodne s odôvodnením uznesenia krajského súdu udáva, že nie je daný dôvod na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods.1, 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods.1 v spojení s § 224 ods. a § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nebol v konaní úspešný. Žalovaný správny orgán nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 21. júla 2010

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová